

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2021-09-09

Ärendenummer
NV-06013-21

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 (M2021/01390)

Sammanfattning

Naturvårdsverket konstaterar att kommissionens förslag om förändringar i förordningen främst är kopplat till den ökade ambitionen. Naturvårdsverket anser att det är rimligt att Sverige får det maximala föreslagna betinget på -50%, vilket ligger inom ramen för vårt nationella mål. Naturvårdsverket konstaterar emellertid att för länder med ett relativt lågt beting till 2030 riskerar utmaningen att mellan 2030 och 2050 minska utsläppen tillräckligt att bli betydande.

Naturvårdsverket anser det vara viktigt att samtliga medlemsländer minskar sina utsläpp i ESR-sektorerna och välkomnar därför att möjligheten begränsas att med hjälp av så kallade flexibiliteter använda överskott från LULUCF-sektorn för att nå nationella beting i ansvarsfördelningen.

Naturvårdsverket anser att kommissionens förslag att behålla vägtransporter och byggnader i Ansvarsfördelningsförordningen samtidigt som ett handelssystem skapas för dessa sektorer är väl avvägt.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

I detta yttrande redovisar Naturvårdsverket ett mindre antal övergripande synpunkter på det remitterade förslaget från kommissionen. Inom ramen för regeringsuppdraget *Underlag för ökad klimatambition på EU-nivå* (Naturvårdsverkets regleringsbrev för 2020) avser Naturvårdsverket att under hösten 2021 ytterligare analysera kommissionens förslag till ändringar i ansvarsfördelningsförordningen, ESR.

Naturvårdsverket anser att Sveriges föreslagna beting om -50% vilket ligger inom ramen för vårt nationella delmål för 2030 är rimligt.

Naturvårdsverket konstaterar att kommissionens förslag om förändringar i förordningen främst är kopplade till den ökade ambitionen. Att utsläppen från ESR ska minska med 40 procent till 2030 jämfört med 2005 är i linje med tidigare konsekvensanalys över en kostnadseffektiv fördelning mellan sektorer i EU ETS och i ESR.

Sveriges föreslagna beting om -50% ligger inom ramen för vårt nationella delmål för 2030 och det framstår som rimligt att Sverige tillsammans med andra medlemsländer med hög BNP per capita tar ett större ansvar. Vi noterar att ansvarsfördelningen är baserad på länders BNP per capita med ett målspann mellan 10 och 50 procents minskning. Sammantaget innebär det att ett stort ansvar läggs på länder med hög BNP fram till 2030, samtidigt som flera länder med lägre BNP kommer tvingas till stora utsläppsminskningar efter 2030 (även efter vissa justeringar för kostnadseffektivitet).

Naturvårdsverket anser att alla medlemsländer behöver genomföra betydande utsläppsminskningar för att EU senast 2050 ska vara klimatneutralt. För flera länder med branta utsläppsminskningskurvor först efter 2030 riskerar utmaningen då bli betydande när de till 2050 ska minska sina utsläpp tillräckligt för att EU ska bli klimatneutralt.

Naturvårdsverket välkomnar att möjligheten begränsas att med hjälp av så kallade flexibiliteter använda överskott från LULUCF-sektorn för att nå nationella beting i ansvarsfördelningen.

Ett visst mått av flexibilitet för att klara de nationella betingen kan behövas och kan främja kostnadseffektiviteten. Det är dock viktigt att miljöintegriteten upprätthålls och att respektive lands mål inte urvattnas – det krävs utsläppsminskningar i samtliga medlemsländer. Naturvårdsverket välkomnar därför att möjligheten begränsas att med hjälp av så kallade flexibiliteter använda överskott från LULUCF-sektorn för att nå nationella beting i ansvarsfördelningen. De stora osäkerheter som finns gällande mätning av utsläpp i LULUCF och behovet av utsläppsminskningar i övriga sektorer motiverar detta. Förslaget om en ny reserv där överblivet överskott från LULUCF kan användas för att uppfylla ESR-mål behöver analyseras ytterligare.

Naturvårdsverket anser att kommissionens förslag att behålla vägtransporter och byggnader i Ansvarsfördelningsförordningen, ESR samtidigt som ett handelssystem skapas för dessa sektorer är väl avvägt.

Kommissionen resonerar liksom Naturvårdsverket gjort i tidigare publikationer¹ att det finns fördelar med att behålla berörda sektorer under ansvarsfördelningsförordningen om ett ETS för vägtransporter och byggnader skapas. Förslaget möjliggör en gemensam europeisk prissignal och det leder till mer kostnadseffektiva utsläppsminskningar i dessa sektorer jämfört med nuläget.

¹ Delredovisningar i regeringsuppdrag om att löpande analysera förslag som möjliggöra att EU når netto-noll utsläpp av växthusgaser senast 2050 och skärpta åtaganden till 2030.
- Analys av utsläppshandel för egenuppvärmning av lokaler och bostäder, PM, 2021-06-10 (NV-00052-20) Tillgänglig via: https://www.naturvardsverket.se/upload/miljoarbete-i-samhallet/miljoarbete-i-sverige/regeringsuppdrag/2021/byggnaderets_tillrk.pdf [2021-08-30]
- Kartläggning över samspel mellan befintliga nationella styrmedel för vägtransporter och ett EU ETS som omfattar vägtransporter, Skrivelse, 2021-03-15 (NV-00052-20). Tillgänglig via: <https://www.naturvardsverket.se/upload/miljoarbete-i-samhallet/miljoarbete-i-sverige/regeringsuppdrag/2021/kartlaggning-vagtransport-2021-03-15.pdf> [2021-08-30]

Kommissionen anger också att det ökar kostnadseffektiviteten med en kombination av nationella åtgärder, reglerande styrning på EU-nivå och CO2-pris jämfört med högre CO2-pris kombinerat med mindre nationell styrning och annan EU-reglerande styrning. CO2-pris ger incitament för omställning, men CO2-pris ensamt är inte tillräckligt för att driva fram en omställning av transportsektorn. Detaljerna i förslaget om att använda delar av intäkterna från denna utsläppshandel i en social klimatfond riktad mot låg- och medelinkomsthushåll behöver analyseras ytterligare. Grundtanken att använda intäkterna från en ny utsläppshandel kan emellertid vara ett bra alternativ för att lindra eventuella regressiva fördelningseffekter som kan följa på ökad användning av koldioxidprissättning.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande generaldirektören Kerstin Cederlöf efter föredragning av avdelningschef Maria Ohlman..

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschef Gunilla Sallhed samt handläggarna Daniel Engström Stensson och Ulrika Isberg Bondemark.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Kerstin Cederlöf

Maria Ohlman

Kopia till:

frida.sund.falkevik@regeringskansliet.se